

چشمه‌های بیدار

(مجموعه‌ی آرش ۲۱)

www.ketab.ir

سرشناسه: اسماعیل پور مطلق، ابوالقاسم، ۱۳۳۳.

Esmailpour, Abolghasem

عنوان و نام پدیدآور: چشمه‌های بیدار: جستارهای ایران‌شناسی/تالیف

ابوالقاسم اسماعیل پور مطلق

مشخصات نشر: تهران: هیرمند، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۳۰۵ ص.

شابک: ۴-۴۵۸-۴۰۸-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه.

عنوان دیگر: جستارهای ایران‌شناسی

موضوع: جشن‌های -- ایران

موضوع: مانی، ۲۱۶-۲۷۶؟ م

موضوع: Mani

موضوع: Iran -- Fasts and feasts

موضوع: اساطیر ایرانی

موضوع: Mythology, Iranian

موضوع: مانویت

موضوع: Manichaeism

ردیف: ۱۳۹ ۴۴ الف ۲ / GT ۴۸۷۴

ردیف: ۳۹۴/۲۶۹۵۵

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۴۷۱۸۲۳۶

چاپ و صحافی: اسطورہ / شمارگان: ۵۰۰ نسخہ

چاپ اول: ۱۳۹۶ / قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

صفحه آرایشی: کارگاه نشر هیرمند

طراحی گرافیک و جلد: هیرمند پیپر

شاپک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۰۸-۴۵۸-۴

همه‌ی حقوق برای ناشر محفوظ است

مراكز فروش:

بخش هیرمند: پونک، مجتمع تجاری بوستان، واحد ۷۲۲ اداری

تلفن: ۴۴۴۹۸۷۰۷

شماره کتاب : ۵۰۱۲۳۴۵۶۷۸۹۰
موضوع : تاریخ، فرهنگ و جغرافیه ایران

نام نویسنده : دکتر سید علی حسینی
ناشر : انتشارات علمی و فرهنگی
تیراژ : ۱۰۰۰ نسخه
سال چاپ : ۱۳۹۵ خورشیدی

قیمت : ۲۰۰ هزار تومان

آدرس : تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۱۳۳
تلفن : ۰۲۱-۱۲۳۴۵۶۷۸۹
وبسایت : www.sciencenews.ir

شابک : ۹۷۸۶۵۴۳۲۱۰۹۸۷۶۵۴۳۲۱۰

دور

رینگ مرکزی

www.bbookcity.com

 Hirmandpub Hirmandpub

خرید و ارسال رایگان

www.hirmandpublication.com

فهرست

۹	پیش‌گفتار
۱۱	بخش نخست: بررسی جشن‌های ایرانی
۱۳	جشن‌های ایرانی
۲۵	چهارشنبه سوری، جشن آتش
۳۳	نوروز، آیین‌ها و اسطوره‌ها
۶۵	مهرگان، جشن آفرینش
۷۱	تیرماه سیزده‌شو (جشن تیرگان) و اسطوره‌تیشتر
۱۰۱	جشن سده و بُرنایی خورشید
۱۰۷	بخش دوم: فرهنگ و اساطیر ایرانی
۱۰۹	دماوند در اساطیر ایرانی
۱۳۱	نقش خدایان ایلامی در شکل‌گیری تثلیث ایزدی هرمزد-میترا-آناهیتا
۱۴۳	تخت جمشید: از معبد تا تختگاه
۱۵۵	نقش اجتماعی زنان در ایران باستان

- بخش سوم: مانی و کیش مانوی ۱۶۷
- مانی و مانویت در روایات کهن پارسی تا سده پنجم هجری ۱۶۹
- افسانه سفر مانی به چین بر پایه فارسنامه ابن بلخی و شرفنامه نظامی ۱۹۱
- کیهان‌شناخت مانوی بر پایه ملل و نحل شهرستانی ۲۰۳
- اشارات مانوی در جوامع الحکایات و لوامع الروایات ۲۱۹
- شاپورگان مانی ۲۳۱
- مهرنات: رودنامه‌ای مانوی ۲۵۵
- نمایه ۲۹۵

پیش‌گفتار

کتاب حاضر مجموعه‌ی جستارهای ایران‌شناسی است و به سه بخش تقسیم شده است. بخش نخست شامل جستارهای درباره‌ی مهم‌ترین جشن‌های ایرانی است. بخش دوم دربرگیرنده‌ی مطالبی پیرامون فرهنگ و اساطیر ایرانی و بخش سوم شامل جستارهایی درباره‌ی مانی و کیش مانوی است.

گفتارهای نخست را جشن‌های ایرانی تشکیل می‌دهند. آشکار است که موضوع جشن‌های ایرانی بسیار مفصل‌تر از تکننگاری‌های این کتاب است و بیشتر از این شایسته‌ی کاوش و تحلیل است. اما نگارنده در این اثر خوشه‌ی تازه‌ی نگاهی به چند جشن مهم ایرانی درنگرد، نه این‌که صرفاً از دیدگاه مردم‌شناسانه و فرهنگی عامه به آنها بپردازد. چون این کار پیشتر کم‌وبیش انجام شده است.^۱ با این حال، جشن‌های ایرانی را در پرتو تحلیل‌های جامعه‌شناختی، مردم‌شناختی، اسطوره‌شناختی و ادبی دیگر هنوز می‌-

۱. مثلاً بنگرید به آثار زیر: اردشیر آذرگشسب، *آیین برگزاری جشن‌های ایران باستان* (۱۳۵۶)، جواد برومند سعید، *نوروز جمشید: پژوهشی نوین از پیدایی نوروز* (۱۳۷۷)، مجموعه مقالات نخستین همایش نوروز (۱۳۷۹)، پرویز رجبی، *جشن‌های ایرانی* (۱۳۷۵)، محمود روح الامینی، *آیین‌ها و جشن‌های ایرانی در ایران امروز* (۱۳۷۶).

توان تبیین و تفسیر کرد و پایانی برای این کار فراگیر و گسترده نیست.

چند گفتار پسین درباره فرهنگ و اساطیر ایرانی است، مانند دماوند در اساطیر ایرانی، جستاری درباره تخت جمشید، نقش اجتماعی زنان در ایران باستان و نقش خدایان ایلامی در شکل‌گیری تثلیث ایزدی هرمزد-میترا-آناهیتا.

جستارهای بخش پایانی کتاب درباره مانی و کیش مانوی است. چند گفتار درباره مانی و مانی‌ت‌ها بر پایه متون کهن پارسی و سنجش آنها با پژوهش‌های نوین مانی‌شناسی در این می‌آید. افسانه سفر مانی به چین، شاپورگان مانی و مهرنامک یا سرودنامه مانوی نیز آذین‌بخش این بخش از کتاب است. درخور یادآوری است که چند جستار ایران‌شناسی از *برآینه‌های نور* به اینجا منتقل شده چون ویراست سوم آن اثر شامل مطالبی پیرامون اسطوره‌ها، ادبیات و هنر است.

۱. اسماعیل پور مطلق

فروردین ۱۳۹۶